

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-09-04

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Lena Moore
samt justitierådet Dag Mattsson

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden

Enligt en lagrådsremiss den 20 juni 2018 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden,
2. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
3. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
5. lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846),
6. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

7. lag om ändring i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Linnéa Klefbäck och departementssekreteraren Carin Nilsson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden

1 kap. 3 §

Enligt paragrafens andra stycke ska administratörer och berörda enheter under tillsyn betala årliga avgifter för att bekosta Finansinspektionens verksamhet.

Bestämmelsen bör förtydligas så att det framgår att avgifterna inte ska täcka Finansinspektionens hela verksamhet utan bara den verksamhet som inspektionen bedriver enligt förevarande lag.

3 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens rätt att begära information om transaktioner på den s.k. spotmarknaden.

I allt väsentligt torde paragrafen inte ge Finansinspektionen några ytterligare befogenheter än vad som redan följer av den grundläggande regeln i 3 kap. 1 §. Med beaktande av spotmarknadens praktiska betydelse kan det ändå godtas att särskilda bestämmelser tas in i en egen paragraf, även om det alltså

innebär en viss dubbelreglering. Rubriken före paragrafen bör dock utgå så att bestämmelserna kommer i anslutning till den regeln.

3 kap. 4 §

Om det förekommit felaktiga eller vilseledande uppgifter i samband med tillhandahållandet av ett referensvärde, får Finansinspektionen enligt paragrafen antingen själv ”korrigera” uppgifterna eller förelägga den som har spridit referensvärdet att korrigera dem.

Lagtexten ger ett något missvisande intryck. Finansinspektionen kan inte på egen hand gå in och reellt korrigera felaktiga uppgifter som förekommer t.ex. i ett avtalsvillkor. Uppgifterna kvarstår i princip såsom de har lämnats och med de verkningar de kan ges i sammanhanget. Det som Finansinspektionen kan göra är – om inspektionen inte ger ett föreläggande om rättelse – att offentliggöra korrekta uppgifter, t.ex. i ett pressmeddelande. Detta bör klargöras i paragrafen.

4 kap. 1 §

Den särskilda situation som beskrivs i paragrafen avser ett fall då en administratörs auktorisation eller registrering upphör på grund av passivitet. Paragrafen har karaktär av upplysningsbestämmelse till delar av artikel 35.1. Den artikeln handlar i övrigt om överträdelser (jfr 4 kap. 4 § första stycket 2). Lagregleringen blir enligt Lagrådets mening tydligare om den begränsas till att avse överträdelser. Paragrafen bör utgå. Möjligheten att vid passivitet ingripa med stöd av förordningen påverkas naturligtvis inte av detta.

4 kap. 2 och 3 §§

Bestämmelsen i 3 § kan lämpligen utgå och innehållet i den tas in i en avslutande punkt i den föregående paragrafen.

4 kap. 5 §

Enligt paragrafen ska förbud kunna riktas mot den som har överträtt förordningen på ett sätt som anges i 4 kap. 2 och 3 §§.

Dessa bestämmelser begränsar inte bara vilka överträdelser som ska föranleda ingripande utan också vilka subjekt som kan vara föremål för ingripande. Som paragrafen är utformad ger den intryck av att ett förbud ska kunna riktas även mot andra subjekt, så länge det rör sig om en överträdelse av avsett slag. Tanken är emellertid att båda begränsningarna ska gälla.

Lagrådet föreslår att inledningen av paragrafen formuleras enligt följande.

Den som har överträtt EU-förordningen i fall som anges i /.../

4 kap. 6 §

I första stycket bör uttrycket "på ett sätt" ersättas med "i fall" (se kommentaren till 4 kap. 5 §). Vidare bör orden "den ekonomiska fördelen" utgå eftersom de svarar mot den i paragrafen avsedda vinsten. Första stycket bör lämpligen avslutas enligt följande.

"... och därigenom gjort en vinst, ska betala ett belopp som motsvarar vinsten, om beloppet kan fastställas (återföring)."

4 kap. 12 och 13 §§

Det kan övervägas att låta de båda paragraferna byta plats.

5 kap. 2 §

Enligt paragrafen får Finansinspektionen bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse enligt EU-förordningen eller lagen ska gälla omedelbart. Mot bakgrund av den bedömning av verkställighetsfrågan som förutsätts ske enligt 35 § förvaltningslagen (2017:900) är det inte självklart hur paragrafen ska uppfattas med avseende på de nämnda besluten och på andra överklagbara beslut och inte heller vilken betydelse det har att avvikande bestämmelser i lag eller förordning enligt 4 § förvaltningslagen har företräde framför den lagen.

I lagrådsremissen om Ny lag om tobak och liknande produkter föreslogs att kommunen i vissa fall skulle få förbjuda försäljning eller meddela varning. Beslutet skulle gälla omedelbart om inte något annat angavs. Lagrådet efterlyste ett klargörande av vad som förutsatts gälla i fråga om andra överklagbara beslut. Regeringens svar innebar att den myndighet som fattar beslut alltid har möjlighet att bedöma om förutsättningarna i 35 § förvaltningslagen är uppfyllda för att ett beslut ska kunna verkställas omedelbart (prop. 2017/18:156 s. 406 och 133). Det kan tilläggas att regeringen också konstaterade att de grunder som kan föranleda återkallelse av ett försäljningstillstånd inte är sådana att ett beslut som huvudregel ska gälla omedelbart.

Läst efter sin bokstav uttrycker den aktuella paragrafen ingenting som inte redan följer av 35 § förvaltningslagen. Behovet och

lämpligheten av paragrafen kan därför ifrågasättas. Lagrådet förordar närmast att paragrafen slopas.

Förslaget till lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

5 kap. 5 §

I första stycket bör orden "på ett sätt" ersättas med "i fall", se vad Lagrådet anført i anslutning till 4 kap. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden. Vidare bör stycket avslutas i enlighet med vad Lagrådet angett under 4 kap. 6 § samma lag.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.